

သတင်းထုတ်ပြန်ချက်

မြန်မာ- ကချင် တက်ကြွလှုပ်ရှားသူ တစ်ယောက်ကို အသရေဖျက်မှုဖြင့် တရားစွဲဆိုထားခြင်းမှ ရုတ်သိမ်းပေးပါ။

ရာဇဝတ်မှုအဖြစ် ပြဌာန်းထားသော အသရေဖျက်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေများကို ဖျက်သိမ်း၊ လွတ်လပ်စွာပြောဆိုခွင့်ကို ထိန်းသိမ်းရန်၊

(ရန်ကုန်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၄၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်) — အသက် (၅၆) နှစ်အရွယ် ကချင်လူမျိုး လူ့အခွင့်ရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သူ ဒါရိုင်း နော် လွမ်း အား အသရေဖျက်မှုစွဲချက်များဖြင့် တရားစွဲဆိုထားခြင်းမှ မြန်မာအစိုးရအနေဖြင့် ခြင်းချက်မရှိ အပြန်ဆုံး ရုတ်သိမ်းပေးသင့်ပြီး၊ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်ကို ထိန်းသိမ်းထားသင့်ကြောင်း ထိုင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကချင်အမျိုး သမီးများအဖွဲ့ (KWAT) နှင့် Fortify Rights အဖွဲ့ကြီးတို့မှ ယနေ့တွင် ထုတ်ဖော်ပြောကြားလိုက်သည်။ မိုးညှင်း ခရိုင် တရားရုံးက ဒါရိုင်း နော် လွမ်း အား တရားစွဲဆိုထားသော စွပ်စွဲချက်များအား အတည်ပြုသည်။ မပြုသည်ကို ယနေ့ ဆုံး ဖြတ်ပါလိမ့်မည်။

“အာဏာပိုင်တွေကတော့ ကချင်ပြည်နယ်မှာ ဖြစ်ပျက်နေတာတွေကို ပါးစပ်ပိတ်ထားစေချင်တယ် ရှင့်”ဟု (KWAT) အဖွဲ့၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး မွန်းနေလီက ပြောဆိုသည်။ “ကျွန်မတို့က အမှန်တရားကို ပြောဖို့ရာ မကြောက်ပါဘူး — မြန်မာစစ်တပ်က အပစ်ခံ ပြည်သူတွေကို သတ်ဖြတ်နေကြတယ်၊ မုဒိန်းကျင့်နေကြတယ်၊ ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်နေကြတယ် ။ သူတို့ အဲလို ကျူးလွန်မှုအတွက် တာဝန်ယူရပါလိမ့်မယ်။”

ဇွန်လ ၁၃ ရက်နေ့က မြန်မာ့တပ်မတော် ခြေလျင်တပ်မ ၁၀၁ မှ ဗိုလ်မှူး ကြည်မင်းထွန်းမှ ကချင်ပြည်နယ် ဖားကန့်မြို့နယ် တရားရုံးတွင် ဒါရိုင်းနော်လွမ်းအား အသရေဖျက်မှုဖြင့် အမှုဖွင့် တိုင်ကြားခဲ့သည်။ အကယ်၍ ပြစ်မှုထင်ရှားပါက ဒါရိုင်း နော် လွမ်း မှာ ရာဇသတ်ကြီး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၀၀ အရ ၂ နှစ်အထိ ထောင်ဒဏ် (သို့) ငွေဒဏ် (သို့) ထောင် ဒဏ်ငွေဒဏ် နှစ်ရပ်စလုံးပေါင်း၍ ပြစ်ဒဏ်ကျခံရနိုင်သည်။

တိုင်ကြားရသည့်အကြောင်းရင်းမှာ ဇွန်လ ၉ ရက်နေ့က၊ ဂျိန်းဖော ကချင် ဘာသာစကားဖြင့် မူရှားဇင်လွမ်ဟု တစ်နည်း သိထားကြသည့် — ကချင်အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးမှုဖောင်ဒေးရှင်းအဖွဲ့ မှ ခန့်မှန်းခြေ လူငယ်ပေါင်း ၂၅ ဦးခန့်က ကချင်ပြည်နယ် တွင် ဖြစ်ပွားနေသော လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲများအတွင်း မြန်မာအစိုးရစစ်တပ်မှ ကချင်အမျိုးသမီးများအား မုဒိန်းကျင့်ခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ကျေးရွာများနှင့်ဘာသာရေး အဆောက်အုံများအားလည်း ဖြိုဖျက်ဆီးပစ်နေခြင်းစသည့် စွပ်စွဲဖော်ပြထား သော လက်ကမ်းစာစောင်များကို ဖားကန့်မြို့နယ်အတွင်း ဝေငှခဲ့သည့်ကိစ္စနှင့် ဆက်စပ်နေသည်။ ဒါရိုင်းနော်လွမ်းမှာ အဆိုပါ ကချင်အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးမှုဖောင်ဒေးရှင်းအဖွဲ့မှ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးဖြစ်သည်။

ဇွန်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ဒါရိုင်းနော်လွမ်းအား စွဲဆိုထားသော စွပ်စွဲချက်များအား ဖားကန့်မြို့နယ်တရားရုံးမှ တရားသူကြီး စိုးလင်းအောင်က လက်ခံလိုက်သည်။ အောက်တိုဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင်၊ ဒါရိုင်း နော် လွမ်းက သူ့အပေါ် တရားစွဲဆိုထား သော စွပ်စွဲချက်များကို ပလပ်ပေးပါရန် မိုးညှင်းခရိုင်တရားရုံးသို့ အယူခံဝင်ခဲ့သည်။

“အာဏာပိုင်တွေကို အသိပေးနှိုးဆော်လိုတာက သူတို့ လေးစားလိုက်နာရမဲ့ လူ့အခွင့်ရေးဆိုတာဟာ ဥပဒေ ချိုးဖောက် တာမဟုတ်ကြောင်း” Fortify Rights အဖွဲ့အကြီးအကဲ မက်သယူးစမစ်က ပြောကြားခဲ့သည်။ “မြန်မာ အာဏာပိုင် များအနေနဲ့ ဒါရိုင်းနော်လွမ်းကို တရားစွဲဆိုထားတဲ့ စွပ်စွဲချက်တွေကို ပလပ်သင့်ပါတယ်။”

Fortify Rights အဖွဲ့အနေဖြင့် မြန်မာအာဏာပိုင်များက ကချင်အရပ်သားများအား စနစ်တကျ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု များ ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဆိုသည့် အထောက်ထားများအား မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့ပြီး ၂၀၁၁-ခုနှစ်ကတည်းက ကချင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းတို့တွင် တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားစဉ်အတွင်း အပြစ်မရှိပဲ ကချင်အရပ်သားများအား မြန်မာစစ်တပ်မှ ပစ်မှတ်ထား တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် အထောက်ထားများကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ မြန်မာအစိုးရစစ်တပ် (တပ်မတော်)

နှင့် ကချင် လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (ကေအိုင်အေ) တပ်ဖွဲ့ဝင်များအကြား တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားမှုကြောင့် ဒေသခံ အရပ် သားပေါင်း ၁၀၀,၀၀၀ ကျော်မှာ ထွက်ပြေးခဲ့ကြရပြီး ယင်းအထဲမှ အများစုမှာလည်း စစ်ဘေးတိမ်းရှောင်ရန်အတွက် ဒုက္ခ သည်စခန်းများတွင် တိမ်းရှောင်နေထိုင်နေရသည်။ ကချင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းတွင် စစ်ဘေးတိမ်းရှောင် ထွက်ပြေးလာကြသော သူများအတွက် လုံအပ်သော အစားအစာ၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ ရေနံ၊ မိလ္လာ၊ နှင့် ခိုလှုံစရာ နေရာများအား တမင်သတ်သတ် အငတ်ထား၊ ဖြတ်တောက်ပိတ်ဆို့ထားခြင်းအတွက် မြန်မာအစိုးရတွင် တာဝန်ရှိပေသည်။

နိုင်ငံတကာ ဥပဒေများသည် လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်ကို အကာကွယ်ပေးထားပြီး အဓိကကျသော တိုင်းပြည် အကျိုးစီးပွား များကို အကာအကွယ်ပေးရာတွင် စိတ်ချရသော တိတိကျကျ အခြေအနေများကို ဖြည့်စီးဆောင်ရွက်ပေးမှသာလျှင် ကန့် သတ်ချုပ်ချယ် တားမြစ်ချက်များအား ခြွင်းချက်အနေဖြင့် လက်သင့်ခံပေးလေသည်။ ယခုကိစ္စတွင်မူ မရှိမဖြစ် ထားရှိရမည့် အခြေအနေများမှာ ကြေနပ်လောက်ဖွယ်ရာမရှိချေ။

မြန်မာအာဏာပိုင်များက လူ့အခွင့်ရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သူများကို ပစ်မှတ်ထားတိုက်ခိုက်ရန်အတွက် ရာဇဝတ်မှုဆိုင် ရာ အသရေဖျက်မှု ဥပဒေပုဒ်မများကို မကြာခဏဆိုသလို အသုံးပြုလေ့ရှိကြသည်။ ဥပမာ- အောက်တိုဘာလ ၂၇-ရက်နေ့ တွင် လာရီးခရိုင်တရားရုံးက ကချင်ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် ဒီဒီနောင်လတ် ဆိုသူအား ၂၀၁၆ ခု နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် သူက ဗွီအိုအေ အစီစဉ်နှင့်အင်တာဗျူးလုပ်ခဲ့ရာ၌ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်ပွားခဲ့စဉ် အတွင်း မြန်မာအစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်များမှ အရပ်သားများအား ပစ်မှတ်ထား တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြကြောင်း စွပ်စွဲပြောကြားသွားသည့် အတွက် အသရေဖျက်မှု ဥပဒေပုဒ်မဖြင့် သူ့ကို စီရင်ချက်ချမှတ်ခဲ့သည်။ အသရေဖျက်မှု အပါအဝင် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ စွပ်စွဲချက်များဖြင့် ဒီဒီနောင်လတ်အား ထောင်ဒဏ် လေးနှစ် နှင့် သုံးလ ချမှတ်ကာ လက်တလောတွင် ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်း အကျဉ်းထောင်တစ်ခုတွင် အကျဉ်းကျခံနေရသည်။

အသရေဖျက်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း ပုံစံများမှာ နိုင်ငံတကာ ဥပဒေများအရ၊ ရာဇဝတ်မှုဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များ၊ နှင့် အထူးသဖြင့် ထောင်ဒဏ်များမှာ ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ် အချိုးအစား မျှတခြင်းမရှိကြောင်း သတ်မှတ်ထားသည်။

မြန်မာအစိုးရ အာဏာပိုင်များအနေဖြင့် ရာဇဝတ်မှုအဖြစ် ပြဌာန်းထားသော အသရေဖျက်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေများကို အလျင် အမြန် ဖျက်သိမ်းသင့်ပြီး၊ ဒါရိုးနော်လွမ်း နှင့် အခြားသော လူ့အခွင့်ရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သူများကို စွပ်စွဲထားသော အမှုများကို အမြန်ဆုံး ပလပ်ပေးသင့်ကြောင်း ကေဒဗျူအေတီ နှင့် Fortify Rights အဖွဲ့ကြီးမှ ပြောကြားခဲ့သည်။

"လွတ်လပ်မှုတွေကို မြန်မာစစ်တပ်က ဖိနှိပ်ဖို့ ကြိုးစားနေတုန်းမှာပဲ၊ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ရှိကြတဲ့ တစ်ခြားမတူညီတဲ့ အသိုင်းဝိုင်း တွေက သူတို့ရဲ့ ရပိုင်ခွင့်တွေကို ရရှိအောင် ဆက်လက်တောင်းဆိုနေပါတယ်" လို့ Fortify Rights အဖွဲ့၏ အကြီးကဲ မက်သယူး စမစ်က ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ "ပြစ်မှုကျူးလွန်တဲ့ သူတွေကို ဖမ်းဆီးပြီး ဒီထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ဖွယ်ကောင်းတဲ့ ကိစ္စရပ်တွေကို အဆုံးသတ်နိုင်စွမ်းရှိတယ်ဆိုတာကို ပြသဖို့ မြန်မာအစိုးရအနေနဲ့ အချိန်တန်ပြီဖြစ်ပါတယ်။"

<http://www.fortifyrights.org/publication-20171114.html>